

Kanyonların Yarattığı Şehir: Safranbolu

Dişhekimi Ferah Ulu e-mail: ilaydaferah@hotmail.com

Safranbolu'yu, günübirlik turlarla gidip görebileceğiniz bir taşra kasabası olarak görmeyin sakın! Burayı bir hafta sonu veya bayram turunda tanımanız imkansız... Safranbolu'nun bir semtini, birkaç konağını gezerek, o muhteşem mimariyi, kent yaşamını yaratan kültürü tanımanıza imkan ve ihtimal yok! Safranbolu'ya masallardaki duvarları çörekten, pencereleri çikolatadan, damları şekerden evleri ve onu yaşatan kültürü yaşayıp, ileride çocuklarınıza anlatabileceğiniz güzel anılarla dolu dönmek için gidin...

Safranbolu, ismini bölgede yetişen ve nadir bir bitki olan SAFRAN'dan alır. Safran, soğan ile üreyen bir bitkidir.

Toprak üstü kısmı tek yıllık, toprak altı kısmı çok yıllıktır. Toprak altındaki kısmı, üç yıl süresince her yıl filiz vererek yeni bitkiyi oluşturur. Büyüklüğü 2 - 4 cm. çapındadır.

Tarihte Paflagonya olarak adlandırılan bölgede bulunan kent birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Kent

1196 yılında ele geçirilmiştir. İstanbul-Sinop yolu üzerinde bulunması nedeniyle tarihte en önemli dönemini Osmanlı zamanında (17.yy) yaşamıştır.

Safranbolu, Karabük ilinin en büyük ilçesi olup, il merkezine sadece 8 km. mesafededir. Ankara'nın 220 km. kuzeyinde ve Karadeniz'in 90 km. güneyinde konumlanmıştır. İlçe, yerleşim açısından üç önemli bölüme ayrılmıştır. Eski şehir olarak adlandırılan bölge; turlarda özellikle gezdirilir. Burası birçoğu koruma altındaki asıl müze olarak kullanılan, yarı ahşap ve üç katlı evlerin bulunduğu bölgedir. İkinci olarak Kıranköy olarak adlandırılan ve üçüncü olarak da Bağlar bölgesi bulunuyor...

Safranbolu evleri

Safranbolu denilince çoğu insanın aklına hemen ünlü "Safranbolu Evleri" geliyor. Bu ev modellerinin gece lambası, anahtarlık, posta kutusu şeklinde yaygın olarak taşınmasının, bunda çok etkili olduğu kanaatindeyim. Bu ünlü evler, 18. ve 19.yy. Türk toplumunun geçmişini, kültürünü, ekonomisini, teknolojisini ve yaşam

biçimini yansıtan mimarlık bilgisiyle yapılmıştır. Şehirdeki yaklaşık 2 000 geleneksel yapıdan 1 008'i tescil edilmiş ve yasal koruma altına alınmıştır. 17 Aralık 1994 tarihinde de UNESCO tarafından Dünya Miras Listesi'ne eklenmiştir. Bu nedenle ilçe 'Müzekent' konumundadır.

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 1975 yılında şehri kentsel sit alanı olarak ilan etmesi, akademik çevrelerin ilgisini çekmiş ve bu ilgi zamanla Türkiye dışına da taşmıştır. Kente turistlerin de ilgisiyle 90'lı yılların başından itibaren küçük ve orta ölçekli turistik tesislerin oluşumu başlamış ve bu sayede terk edilen konaklar, otel ve lokanta gibi yapılara dönüşmüş, anıtsal eserler restore edilmeye başlanmış ve unutulmakta olan el sanatları tekrar canlanmıştır.

Aylardan Eylül ise

Safranbolu'yu ziyaret edecekler için küçük bir bilgi vermek istiyorum: İlçede her yıl Ağustos ayının ikinci haftasında "ULUYAYLA ŞENLİKLERİ", Eylül ayında da "Altın Safran Belgesel Film

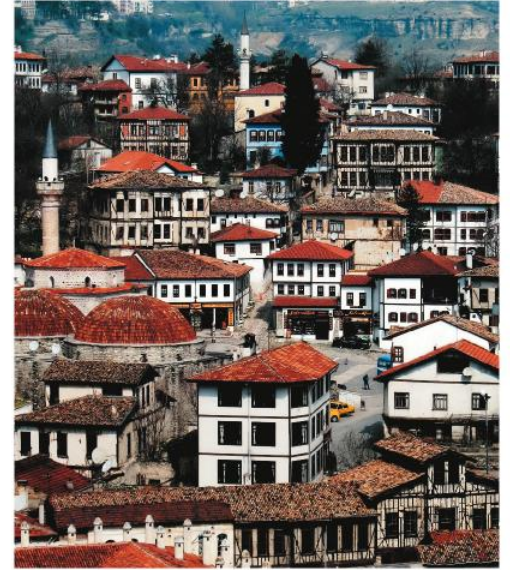
Safranbolu, ismini bölgede yetişen ve nadir bir bitki olan SAFRAN'dan alır.

Festivali” düzenleniyor. Bu tarihler arasında gezi düşünenler için değişik bir aktivite olabilir.

Safranbolu, tarihi boyutu ve evlerinin yanı sıra çok ilgi çekici doğal güzelliklere de sahiptir. Bölgenin yüzey örtüsü büyük ölçüde ormanlıktır. Diğer taraftan en önemli özelliklerinden birisi de derinlerinde hep kanyonların var olması. Buraya ‘Kanyonların Yarattığı Şehir’ de denildiği literatürlerde mevcut. Diğer taraftan uzunlukları kilometrelerle ifade edilen mağarası bulunan belde doğa sporlar için ideal bir yer...

konukseverliğinin en güzel örnekleri görülmelidir... Bir ilkbahar ya da sonbahar günü Safranbolu’yu çepeçevre saran kanyonlardan birinde, en azından Düzce Kanyonu’nda yürüyüşe çıkıp milyonlarca yılda oluşmuş kaya oluşumlarının gizemi keşfedilmeli...

Gezmek görmek için her daim sağlıklı olmanız, sağlıklı olabilmeniz için de doğayla baş başa olmanız temennisiyle...

Nihayet; fındıklı, Antep fıstıklı, Hindistan cevizli çifte kavrulmuş veya kente adını veren, bir gramı bir gram altın değerindeki ‘safran’ katkılı ünlü Safranbolu lokumunu tatmak, dostlara da armağan götürmek, safranlı zerde,kuyu kebabı, sac üzerinde veya fırında yapılan, Safranbolu’ya özgü gözleme ve pide benzeri ‘Bükme’, cimitsiz (susamsız) simit yemek için, aylardan Eylül ayı ise, ünlü ‘Çavuşüzümü’ nü tatmak için Safranbolu’ gidilmeli...Otellerinde ve bu kente özgü ev pansiyonlarında sergilenen, Safranbolu’nun geleneksel

